

JOSEP C. VERGÉS *

La política ambiental catalana davant l'Autonomia

L'ENQUESTA AMBIENTAL

Els canvis polítics de la democràcia indubtablement tenen un efecte econòmic molt important per la política ambiental. Els meus estudis anteriors sobre la política ambiental havien insistit en la necessitat de descentralització i participació dels interessats¹. Aquests estudis es basaven en enquestes als industrials realitzades els anys 1974 i 1976 respectivament. Per aquelles dates només es podia demanar l'opinió dels interessats, sense però poder més que dibuixar el model d'intervenció pública al medi ambient. El model propugnat, en el cas de l'aigua, es basava en les Confederacions Hidrogràfiques² i en l'us de taxes, segons l'experiència francesa³. Es a dir, es dibuixava un model de participació aprofitant la carcassa administrativa existent des de 1926, encara que molt malejada per tot tipus d'intervencions, i es controlava la situació ambiental mitjançant mecanismes econòmics, les taxes, que incidien tant sobre els ajuntaments com sobre les indústries.

(*) Departament d'Hisenda Pública de la Universitat de Barcelona. Presentat al seminari sobre política ambiental a Catalunya i Llenguadoc organitzat per la secció d'economia de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials de l'Institut d'Estudis Catalans amb la col·laboració de la Facultat de Ciències Econòmiques de la Universitat de Barcelona i la Universitat de Montpeller.

1. Josep C. Vergés, *Control de la polució y descentralización: las empresas de la Torredra*, Barcelona 1976, 344 pàgs., i *El uso industrial del Llobregat*, Barcelona 1978, 386 pàgs.

2. Josep C. Vergés, "Participación privada en el agua pública", *Moneda y Crédito*, desembre 1976, pàgs. 29-42 i "La ausencia de una política ambiental en España", *Ciudad y Territorio* 2-82, pàgs. 47-54.

3. Josep C. Vergés, "El uso de tasas para el control ambiental: Aplicación del programa de intervención del Adour-Garonne en el Llobregat", *Cuadernos de economía*, gener-abril 1980, pàgs. 125-142.

Quins canvis més s'han de tenir en compte amb l'arribada de la democràcia? Aquesta pregunta és la que contestarem amb aquest article. En primer lloc, caldrà conèixer la situació de la política ambiental, els seus objectius, els pressupostos i com els afectarà els canvis polítics. En segon lloc, caldrà analitzar l'impacte de la democràcia sobre la política ambiental. Aquí sorgeix un problema lligat amb l'anterior. El principal efecte de la democràcia per la política ambiental és la descentralització administrativa, que seguint el nostre model de descentralització, és evidentment un pas positiu. Ara bé, la descentralització tarda temps i no pot dir-se que ja s'ha finalitzat el procés. A nivell català l'impacte principal ha estat l'Autonomia, recuperada després de quaranta anys. Encara que l'Autonomia es va recuperar nominalment a partir de 1977, no és fins l'any 1980 que hi ha instal·lat el primer govern elegit, amb un Estatut d'Autonomia i un cert nombre de competències traspasades. La lentitud del procés de transferència ve marcada pel fet que el 1983 encara no estigui acabat el traspas, i, sobretot, que sigui en competències ambientals on perdurin les més greus centralitzacions⁴.

En el cas català, doncs, encara és prematur un crítica a l'actuació de la Generalitat en política ambiental. Però si que es destaquen les tendències i els efectes de la política desenvolupada en aquests pocs anys per la protecció de l'ambient.

Començarem però amb un anàlisi de la situació de la política ambiental l'any 1979-80, quan comença de fet la nova etapa autonòmica. Ja s'han assenyalat les dificultats pràctiques de realitzar investigació, i més ambiental, al nostre país⁵. Aquestes limitacions enmarquen l'estudi realitzat sobre la situació ambiental a Catalunya⁶.

L'enquesta es va realitzar a finals de 1979 i principis de 1980 a 18 persones representatives d'organismes de política ambiental catalana, mitjançant una enquesta de 24 preguntes de caràcter obert. El resultat publicat necessàriament és descriptiu, però serveix per enmarcar la problemàtica que es vivia en aquest crucial període de transició. Els organismes enquestats i les persones que responen són:

4. En part, el retard ambiental és degut a la manca d'interés de les autoritats centrals i locals sobre el tema com ja quedarà de manifest en aquest article, però també al conflicte de demarcacions hidrogràfiques - la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre amb seu a Saragossa n'és el problema central de futurs traspassos.

5. Josep C. Vergés, "L'anàlisi econòmica aplicada a l'estudi del medi ambient a Catalunya", *Anuari de la secció d'economia*, SCFJES, Institut d'Estudis Catalans, Barcelona 1979, pàgs. 89-92.

6. Josep C. Vergés, *Política ambiental catalana*, Tesina de la Facultat d'Econòmiques, Universitat de Barcelona, ciclostilat 1982, 404 pàgs.

A. Administració Central

1. Confederació Hidrogràfica del Pirineu Oriental (Josep M. Llansó)
2. Delegació d'Indústria de Barcelona (Josep Valsells)
3. ICONA (Juan del Peso)

B. Administració local

4. Ajuntament de Barcelona –departament d'obres públiques (Albert Serratosa) i serveis municipals (Joan Hortalà)⁷
5. Consorci d'Infraestructura Sanitària de la Província de Barcelona (Lluís Graus)
6. Corporació Metropolitana de Barcelona (Josep M. Trias de Bes)
7. Servei de Parcs Naturals i Medi Ambient de la Diputació de Barcelona (Francesc Gurri)
8. UNECA - Unitat d'Ecologia Aplicada de la Diputació de Barcelona (Ramon Folch)

C. Associacions

9. AUDAC - Associació d'Usuaris d'Aigua de la Conca de la Tordera (Josep Valsells)⁸
10. Grup del Medi Ambient del Col·legi de Doctors i Llicenciats (Antoni Pacheco)
11. Comitè Antinuclear de Catalunya (Jaume Serrasolses)
12. DEPANA - Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural (Salvador Filella)
13. Fundació Roca i Galés (Manuel Cervera)

D. Empreses

14. Centro de Estudios, Investigaciones y Aplicaciones del Agua (SGABSA) (José Antonio Linati)
15. Hifrensa - Central Nuclear de Vandellós (Enric Pla)

E. Centres d'Investigació

16. Centre Mediterrani d'Investigació i Desenvolupament (Joan Oró)

7. Dos enquestes diferents.

8. La mateixa enquesta que 2, Delegació d'Indústria.

17. Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona (Ramon Magalef)

18. Institut d'Investigacions Pesqueres (Antoni Ballester)

Resumint tenim:

Administració central	3 enquestes	(16 % del total)
Administració local	6 enquestes	(32 % del total)
Associacions	5 enquestes	(26 % del total)
Empreses	2 enquestes	(11 % del total)
Centres d'Investigació	3 enquestes	(16 % del total)

Aquesta participació minimitza potser l'importància administrativa dins la política ambiental, representant la meitat dels enquestats, però per altra banda destaca que la política ambiental també s'ha de formular mitjançant la investigació i la participació dels interessats, ja siguin usuaris, ecologistes o empreses.

RESPONSABILITAT I ADMINISTRACIÓ AMBIENTAL

La política ambiental en el fons no es diferencia de qualsevol altra política. Els defectes de l'Administració i de tota la societat també s'hi reflecteixen en ella. Però el problema adicional que té la política ambiental és que encara no ha estat formulada. Podem parlar d'una política sanitària o d'una política educativa, amb totes les seves contradiccions, però no així d'una política ambiental. Les dades que aporten l'enquesta subratllen els principals defectes que impedeixen la realització d'una política ambiental:

- manca de voluntat política
- descoordinació
- personal no qualificat i insuficient
- pressupostos reduïts.

La manca de voluntat política l'analitzarem més profundament el pròxim apartat a l'estudiar l'actuació de la Generalitat els darrers tres anys. Però no deixa de ser rellevant que el discurs d'investidura del president Pujol no cités ni un sol cop el medi ambient. La conseqüència de manca d'anomenaments ni coordinació es tradueix en que no existeix ni secretaria del medi ambient ni una direcció general ni obviament una conselleria específica. Les divisions administratives de l'Estat central s'han perpetuat com es veu en la creació de la Comissió Interde-

partamental del Medi Ambient⁹. Aquesta comissió està composta per el president de la Generalitat, el conseller adjunt a la presidència, el departament de governació, el departament d'indústria i energia, el departament de política territorial i obres públiques, el departament de sanitat i seguretat social, el departament de comerç i turisme i el departament d'agricultura, ramaderia i pesca.

Es potser un punt a discussió si les competències traspassades a la Generalitat permetrien una coordinació administrativa quan a nivell d'Estat espanyol hi han onze ministeris amb responsabilitats ambientals. Però el que sí és cert és que no hi ha cap senyal de que la Generalitat, ni cap altre organisme local, tingui la més petita manifestació sobre la necessitat d'una millor estructura administrativa sobre el medi ambient.¹⁰

La dispersió de competències té greus conseqüències. El cas més clar és l'aigua, doncs Catalunya està dividida en dos conques, una de les quals té la seva seu administrativa a Saragossa amb interessos molts contraposats als de la població catalana. Però problemes similars existeixen a escombraries (UNECA només actua a la diputació de Barcelona) i costes (Girona té actuacions bastant avançades de depuradores, Barcelona té un pla i Tarragona no ha fet res).

La insuficiència de personal i de pressupostos crea situacions quasi divertides si no fos per el resultat negatiu que comporten. Al mateix temps que l'Institut d'Investigacions Pesqueres estrenava un vaixell de 150 milions de ptes. no tenia pressupost d'investigació. UNECA, que preten regular els abocats de la província de Barcelona, tenia cinc persones. Ramon Margalef, mundialment conegut, disposa de 500.000 ptes. a l'any per a investigació. Les Confederacions Hidrogràfiques viuen dels projectes de l'Estat ja que els ingressos propis no cobreixen la despesa de personal. Els parcs naturals existeixen sobre el paper doncs no hi ha pressupost per vigilància ni tan sols cartells indicadors. Naturalment tampoc hi han diners per publicacions, amb el resultat de que els plans no tenen discussió. Quatre anys després de formular un pla de 10 mil milions de ptes., el Consorci d'Infraestructura Sanitària portava invertides 400 milions de ptes., o sigui el 4 per cent del total.

La descentralització si més no ha posat en evidència els conflictes administratius a Catalunya: divisió provincial, triplicació de competències a Barcelona entre Ajuntament, Corporació Metropolitana i Generalitat, mala distribució i formació dels funcionaris. Però el problema

9. Decret 218/1980, Diari Oficial de la Generalitat 12 novembre 1980, pàgina 1439.

10. Per exemple, els pressupostos dels 28 municipis de la Corporació Metropolitana no tenen una partida sobre el medi ambient, els serveis de les diputacions catalanes estan descoordinats entre si i l'Ajuntament de Barcelona té tantes actuacions ambientals com àrees de serveis.

futur pot ser addicionalment els desequilibris en el traspàs de competències. Són precisament en l'àrea ambiental on les competències estan més endarrerides: en el terreny de l'aigua les Comissaries estan en mans centrals i les Confederacions només tenen un terç de representants locals. En parcs naturals no existeix una política clara. En escombriaires, les diputacions es mantenen al marge de la Generalitat. Les deficiències observades no permeten gaire optimisme sobre el futur de la política ambiental a Catalunya. La descoordinació administrativa i la falta de pressupost potser es podrà arreglar amb la centralització de competències en mans d'una conselleria de la Generalitat, cosa que com ara veurem, és molt lluny de produir-se. Però l'eliminació de competències supèrflues és força més difícil d'aconseguir, quan hi han tantes sospites de l'Administració als diversos nivells: central, provincial, municipal i la traspassada de la Generalitat.

L'APROPIACIÓ DE FUNCIONS AMBIENTALS A LA GENERALITAT

Sorprenentment el desplegament legislatiu al medi ambient ha estat important a nivell de Parlament i Generalitat. Sorprenentment, dic, si tenim en compte la manca de menció del tema en el discurs de presa de possessió del president de la Generalitat, l'endarreriment de traspassos en aquesta matèria i la descoordinació administrativa ja assenyallada. Perquè doncs un desplegament que ha realitzat les següents lleis els darrers anys?.

- Desplegament legislatiu en matèria d'evacuació i tractament d'aigües residuals. Llei del 4 de juny de 1981.¹¹
- Protecció dels espais especials d'interés natural afectats per activitats extractives. Llei del 24 de desembre de 1981.¹²
- Pla Global de Sanejament de Catalunya. Decret del 27 d'abril de 1982.¹³
- Desplegament parcial de la llei d'evacuació i tractament d'aigües residuals. Decret del 13 de juliol de 1982.¹⁴
- Bases per a la determinació de canons, increments de tarifa i primes de depuració d'aigües residuals. Ordre del 19 d'octubre de 1982.¹⁵

11. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 133, 10 de juny de 1981.

12. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 189, 31 de desembre de 1981.

13. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 265, 8 d'octubre de 1982.

14. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 261, 22 de setembre de 1982.

15. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 275, 12 de novembre de 1982.

- Taula de coeficients específics de contaminació per a l'estimació a capmàs. Ordre del 2 de desembre de 1982.¹⁶
- Pla de Sanejament zona 5. Decret del 21 de gener de 1983.¹⁷
- Protecció de l'ambient atmosfèric. Projecte de llei del 2 de març de 1983.¹⁸
- Residus industrials. Llei del 24 de març de 1983.¹⁹
- Normes de protecció del medi ambient d'aplicació a les activitats extractives.^{19 bis}

S'ha de tenir en compte la creació de la Comissió Inter departamental del Medi Ambient l'any 1980 ja comentat (veure referència 9).

Perquè doncs aquest desplegament legislatiu? L'explicació no és tan favorable al medi ambient com es pot pensar. El tema central sembla ser l'apropiació de funcions per part de la Generalitat. La falta de traspassos en aquesta matèria, la dispersió i confusió de responsabilitats administratives i l'evident necessitat de realitzar obres públiques en col·lectors, depuradores i abocadors ha motivat aquest desplegament.

L'apropiació de funcions és favorable a la política ambiental en el sentit que es traspassen funcions centrals no utilitzades i que es coordinen unes actuacions fins ara contradictòries. Però s'ha de tenir en compte que moltes de les funcions apropiades corresponen a organismes centrals, encara que desconcentrats, que segueixen existint i actuant. A més, altres funcions apropiades ja estaven més descentralitzades abans de l'actuació de la Generalitat. Així les actuacions dels municipis, de la Corporació Metropolitana de Barcelona i de SGABSA, l'empresa més gran d'aigua, passen a dependre de la Generalitat. L'altre punt preocupant és que la descoordinació es manté dins de la Generalitat que actua amb responsabilitats molt dividides. Els conflictes interdepartamentals es pretenen resoldre mitjançant la creació de comitès de govern. En el cas de l'aigua és anomenada Junta de Sanejament, composta per directors generals d'obres públiques, economia, sanitat, governació, indústria, agricultura i comerç.²⁰ El govern per comitè no és evidentment el més adient i encara és menys quan es té en compte que en aquesta Junta de Sanejament hi son exclosos, no tan sols els altres estaments oficials amb competències sobre l'aigua —ja sigui Confederació, Comissaria d'Aigües, i municipis— sinó ademés els usuaris que, com veurem, són els principals afectats per les actuacions que prepara la Generalitat.

16. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 299, 31 de gener de 1983.

17. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 300, 2 de febrer de 1983.

18. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, núm. 121, 7 de març de 1983.

19. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, núm. 128, abril de 1983.

19 bis. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 356, 19 d'agost de 1983.

20. Generalitat de Catalunya, *Pla de Sanejament de Catalunya. Zona 5*, Barcelona 1983,

L'apropiació de funcions per la Generalitat té una diferència notable amb actuacions legislatives anteriors del Govern central respecte al medi ambient —s'ha tingut en compte el problema del finançament—. La Generalitat ha nascut sense recursos i potser això explica que el desenvolupament legislatiu es preocupi d'aquesta qüestió econòmica que l'Administració central normalment ha resolt amb financiació del Pressupost General de l'Estat, si es que mai hi havia recursos disponibles, i mitjançant l'amenaça, poc efectiva i eficient, de les multes.

Malauradament, la preocupació financera no ha estat resolta per cap economista. Al Pla de Sanejament de Catalunya no hi figura ni un sol economista.²¹ Per aquesta raó la substitució de les taxes per els canons i increments de tarifa ha estat pensada exclusivament amb una finalitat finançadora del Pla de Sanejament, sense tenir en compte finalitats d'estímul de millora d'emissions ni, més greu, la reacció dels municipis i les indústries a la notable puja de preus que es realitzarà en el curt període de dos anys.

Comentem més detingudament aquestes innovacions financeres del CIT, com anomena la Generalitat el Canon o Increment de Tarifa, previst en l'ordre del 19 d'octubre de 1982.

L'ús de taxes va ser iniciada a l'Ajuntament de Barcelona fa deu anys per l'actual Secretari General de Política Territorial.²² Segons entrevista amb Ferran Relea, cap de servei del medi ambient, a través d'ell es va prendre la decisió d'ús de taxes i es va invitar la participació de l'Agence de Bassin Seine-Normandie a la redacció del Pla de Sanejament de Catalunya.

El CIT té el mateix defecte principal de la taxa que s'aplica a l'Ajuntament de Barcelona: s'aplica com un recàrrec al consum i no sobre les vessadures. En la seva redacció original això hagués produït el pervers efecte que les millores d'emissió no haguessin reduït el cost de la taxa. La importància de l'ordre del 2 de desembre de 1982 sobre l'estimació a capmàs resideix en que permet una fugida cap a la realitat del CIT. La indústria pot demanar que s'analitzin les seves vessadures i pagar segons la contaminació que realment produeix. D'aquesta manera s'evita el greu problema que representaria per a l'indústria que les seves millores no incidissin per a res en el cost que pagava de CIT.

Resolt aquest problema tècnic del CIT, queden però greus problemes de funcionament, molts d'ells deguts a que no hi ha cap pensament econòmic de l'efecte del CIT. El primer ús del CIT és a partir de

21. Generalitat de Catalunya, *Pla de Sanejament de Catalunya*, Barcelona 1982, 170 pàgs.

22. Albert Vilalta, "El saneamiento de Barcelona y la utilización de la costa", en *Desarrollo Económico y Medio Ambiente*, Servicio de Estudios de Barcelona del Banco Urquijo, Barcelona 1974, pàgs. 203-224.

l'1 de maig de 1983 a la Zona 5, és a dir les conques del Foix, Llobregat, Besòs i riera d'Argentona. Les previsions són de que, per al Pla de Sanejament de 12 anys (1983-1994) de 122 mil milions de ptes, el CIT ha de cobrir el 66% del cost de financiació. L'any 1983 cobrirà el 37%, l'any 1984 el 48% i a partir d'aquí el 77% del total a invertir.²³ Es a dir, que l'èxit o fracàs del Pla de Sanejament depen de l'èxit o fracàs del CIT.

El Pla de Sanejament ja és un recull d'anteriors que no s'havien realitzat per falta de diners, en especial l'Estudi d'Infraestructura de l'Àrea Metropolitana de Barcelona de l'any 1974.²⁴ La diferència del Pla de Sanejament actual no és altra que la nova fórmula de financiació.²⁵ Com que la nova fórmula de financiació, el CIT, depen d'uns supòsits de creixement, veiem quins són a la Zona 5:²⁶

Creixement anual 1982-94	Corporació Metropolitana de Barcelona	Resta àrea
Consum domèstic	2 %	2,5%
Consum industrial	0,8%	1,2%

Aquestes hipòtesis de creixement es basen en un increment de població de 760.000 habitants en 12 anys i un augment de 230 Hm³, un 50% més, de consum d'aigua.

Distribuïnt el consum tarifable net en Hm³, tenim que:

	1983	1994
Consum domèstic	263	336
Consum industrial xarxa	178	208
Consum industrial aïllat	37	91
TOTAL	478	635

El cert però és que el consum d'aigua, tant domèstic com industrial, ha disminuït els darrers deu anys.

23. Generalitat de Catalunya, *Pla de Sanejament. Zona 5*, pàg. 49.

24. Jaume Sabater, "Pla Especial de Sanejament en la CMB. Criteris generals, propòsits i objectius" a *1er Congrés de l'Obra Pública a Catalunya*, Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals, Ports - Catalunya, Barcelona 1983, pàg. 146.

25. Joan A. Parpal, "Pla de Sanejament de la Corporació Metropolitana de Barcelona" a *1er Congrés de l'Obra Pública...*, pàg. 138.

26. Generalitat de Catalunya, *Pla de Sanejament. Zona 5*, pàgs. 80-81.

La població de la zona és elevada, 4,4 milions d'habitants l'any 1980, però el seu creixement està estancat des de 1977. El consum d'aigua industrial també està estancada degut a la crisi industrial i a la fugida d'empreses, sobretot de grans consumidors d'aigua, cap a zones allunyades de Barcelona i amb menys problemes d'aigua. No deixa doncs de ser sorprenent per un economista aquestes suposicions tan optimistes de creixement de consum en contra de la tendència dels darrers anys. Però és encara més sorprenent si tenim en compte l'impacte del propi CIT. Les tarifes fixades, com a *increment* del preu de l'aigua, són les següents:²⁷

Ptes/m ³	1983	1984	A partir 1985
Consum domèstic	3,41	7,50	11,36
Consum industrial	3,75	8,25	12,50

El consum industrial es tarifa més elevat degut a que la taxa de l'ajuntament de Barcelona així ho feia.²⁸ L'ajuntament, però, grava més car a la indústria com a correcció respecte a la pol·lució domèstica, quan en el CIT ja es preten mesurar la pol·lució real.²⁹ Aquesta discriminació que es manté contra la indústria té potser explicació si tenim en compte que el percentatge de restitució industrial és més elevat que el domèstic,³⁰ i que el CIT factura en realitat el consum i no les vessadures. Si tenim en compte el consum net domèstic més elevat, és correcte que al tarifar el consum la indústria pagui proporcionalment més.

El que ja no és tan correcte és ignorar l'impacte de la puja de preus sobre el consum domèstic i industrial. Les possibilitats de substitució són més elevades del que generalment es creu tan a nivell industrial com domèstic. Aixó vol dir que el creixement *automàtic* d'ingressos que preveu el Pla de Sanejament no és ni molt menys assegurat. Un problema addicional en el CIT industrial és que la recol·lecció es realitza mitjançant les empreses d'aigua. L'elevat consum de preus propis obligarà a la creació d'un cos d'inspectors que augmentarà considerablement el cost de recol·lecció industrial o bé crearà una substitució immediata de l'aigua de comptador per aigua de pou, en el cas de que no es controlin els pous. De tota manera el control dels pous a efectes pràctics sembla

27. Generalitat de Catalunya, *Pla de Sanejament. Zona 5*, pàgs. 45-46.

28. Joan A. Parpal, *op. cit.*, pàg. 141.

29. Ordeñana 27, *Ordenanzas Fiscales*, Ayuntamiento de Barcelona.

30. J. Renard, "La polución de las aguas en Francia" *Documentos de Investigación Hidrológica* 1971, núm. 11, pàg. 88. La restitució industrial és del 93% i la domèstica del 80%. Les xifres industrials han estat confirmades per les meves enquestes. Veure *Control...* i *El uso industrial...*

una tasca utòpica. Però la indústria consum, al Llobregat, un 80% de pous, i un 8% d'aigua superficial i nomès un 12% de subministre públic.³¹ Així que la gran indústria escaparà bastan facilment de pagar el Pla de Sanejament de la Generalitat.

A part de les crítiques a la innovació del CIT, el Pla de Sanejament tè els mateixos defectes dels anteriors plans, dels quals n'és hereu. Així és simplement un pla de depuració, en el que es prima per sobre de tot la depuració comunitària. Les subvencions nomès juguen un paper important en el cas de les indústries no connectables al clavegueram. Sorprenentment el funcionament de la principal depuradora actualment en ús, la del Bogatell a Barcelona, no s'inclou en el pla. El Pla no tè en compte que les millores d'emissió no són exclusivament resultat de depuració i que es millora també pel reciclatge, millors tècniques de producció i noves inversions. L'impacte d'aquests aconteixements naturalment tampoc és tingut en compte ni en el CIT ni en el cabal previst per depurar.

Per a concluir podem dir que la política ambiental davant l'Autonomia ha intentat una apropiació de funcions per part de la Generalitat, amb la innovació d'un finançament creible dels plans d'actuació. Ara bé els defectes formals es mantenen, o potser tot s'accentuen amb les noves disponibilitats financeres:

- Falta de participació dels usuaris
- Dispersió de competències
- Falta de criteris econòmics
- Inflexibilitat en el tipus de planificació

Encara és d'hora per a dir que la Generalitat tindrà greus problemes en portar a terme l'actual política ambiental. No he comentat les actuacions en residus sòlids, ambient atmosfèric i paratges naturals, que presenten problemes paral·lels i addicionals. Ara bé, és difícil que es pugui realitzar una costosa (per l'usuari) política ambiental sobre l'aigua amb l'exclusió de l'usuari ni que l'ús de la financiació es realitzi sense discussions interdepartamentals. S'ha de tenir en compte que el govern per comitè és relativament fàcil quan no hi han disponibilitats finances, però pot resultar molt diferent després. Si a més, com s'ha vist, és molt dubtós que el CIT cobreixi les previsions optimistes i resultin dèficits continus, els conflictes interdepartaments són bastan probables.

Per últim, el desig d'apropriació de funcions de la Generalitat no tè en compte per un cantó que els altres organismes segueixen existent i, per altra, que els usuaris patiran una doble imposició doncs pagaran les actuacions de la Generalitat, cosa correcte, i, a més a més, a través dels

31. Josep C. Vergés, *El uso industrial...*, pàg. 324.

impostos generals, les mateixes actuacions, en altres àrees del país, realitzades pels organismes estatals.

En un moment de crisi, quan el consum en el millor dels casos està estancat, l'optimisme del pla financer obligarà a continues pujades del CIT i el Pla de Sanejament pot resultar un luxe. La política ambiental no hauria de ser un luxe, sinò una realitat.